

Laboratorium 9 – algorytm k najbliższych sąsiadów

ver. 1.00

Streszczenie

Algorytm k najbliższych sąsiadów (algorytm k -nn z ang. *k nearest neighbours*) jest algorytmem regresji nieparametrycznej używanych w statystyce do prognozowania wartości pewnej zmiennej losowej. Algorytm może zostać użyty w zadaniu klasyfikacji oraz regresji. W zadaniu klasyfikacji, próbka otrzymuje etykietę którą najczęściej występuje wśród k najbliższych sąsiadów. W zadaniu regresji metoda w trakcie obliczania odpowiedzi modelu bierze pod uwagę k najbliższych punktów i oblicza średnią arytmetyczną wartości ich zmiennej zależnej y . Obliczanie odpowiedzi modelu w zapisie matematycznym wygląda następująco:

$$y = \frac{1}{k} \sum_{i \in N_k(x, X)} y_i,$$

gdzie $N_k(x, X)$ to indeksy k najbliższych punktów do punktu x w całym zbiorze uczącym X . W swojej klasycznej formie algorytm k -NN używa odległości euklidesowej do wybrania najbliższych sąsiadów

W klasycznej wersji algorytmu k -NN w celu odnalezienia najbliższych sąsiadów obliczana jest odległość każdego punktu uczącego od punktu dla którego chcemy policzyć odpowiedź modelu. Wymaga to zachłannego sprawdzenia wszystkich punktów uczących, co staje się problematyczne w przypadku dużych zbiorów danych. W celu usprawnienia tej procedury zbiór danych można przedstawić w postaci drzewa binarnego. Struktura taka nazywa się **kD-drzewem** i dzieli ona przestrzeń wejść przy pomocy hiperpłaszczyzny na dwie podprzestrzenie. Następnie każda z podprzestrzeni dzielona jest rekursywnie na kolejne podprzestrzenie. Struktura danych nazywana jest kD-drzewem ponieważ przechowuje ona zbiór punktów w k -wymiarowej przestrzeni.

1 Cel

Celem laboratorium jest zapoznanie się z algorytmem najbliższych sąsiadów. Zaimplementowanie metody k -nn i użycie jej w zadaniu klasyfikacji oraz regresji. Przystosowanie algorytmu do korzystania z kD-drzew.

Informacja. Odpowiedzi na pytania teoretyczne zawarte poniżej można umieścić w lakonicznej formie w postaci komentarzy do napisanego kodu.

2 Implementacja

1. Zaimplementuj algorytm k -nn jako klasę w języku Python posiadającą następujące metody:
 - Konstruktor:
`def __init__(self, n_neighbors = 1, use_KDTree = False)`
 - `n_neighbors` - liczba sąsiadów,
 - `use_KDTree` - definiuje czy należy korzystać kD-drzew.
 - Metoda do uczenia modelu:
`def fit(self, X, y)`
 - `X` - dane wejściowe,
 - `y` - atrybuty decyzyjne/zmienna zależna
 - Metoda do dokonywania predykcji:
`def predict(self, X)`
 - Metoda zwracająca wskaźnik jakości dopasowania:
`def score(self, X, y)`
Metoda powinna zwracać błąd średniokwadratowy dla zadania regresji lub procentową dokładność w zadaniu klasyfikacji.
2. Zaimplementuj algorytm k -nn w dwóch wersjach do zadania klasyfikacji oraz regresji.
3. Rozszerz implementację aby korzystała z kD-drzew. W celu realizacji zadania należy skorzystać z gotowej struktury dostępnej w Pythonie (`sklearn.neighbors.KDTree`).

3 Klasyfikacja

1. Wygeneruj dane uczące przy pomocy metody `sklearn.datasets.make_classification`.

```
X, y = datasets.make_classification(  
    n_samples=100,  
    n_features=2,  
    n_informative=2,  
    n_redundant=0,  
    n_repeated=0,  
    random_state=3  
)
```

Ustawienie parametru `random_state` pozwoli na generowanie powtarzalnych wyników.

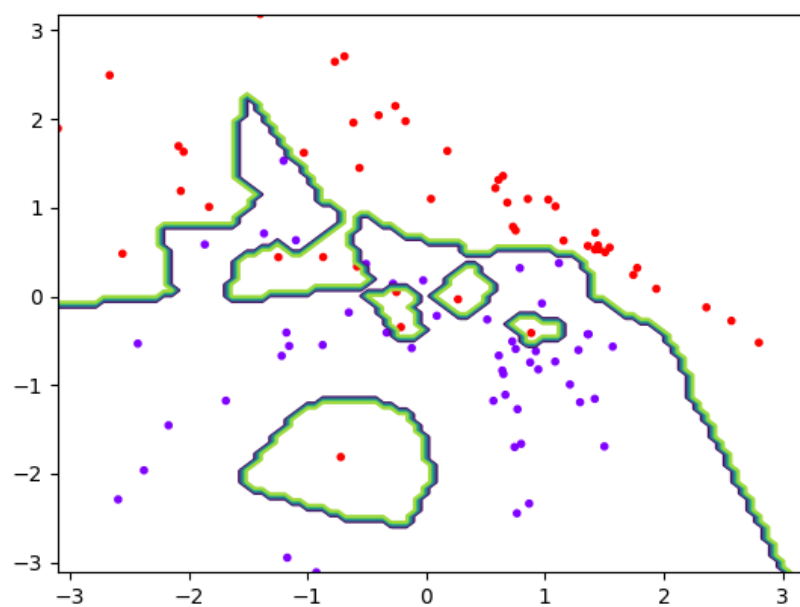
2. Dokonaj klasyfikacji przy pomocy metody k -nn.
3. Zwizualizuj dane oraz granicę separacji w przestrzeni 2D. Granica separacji może zostać zobrazowana przy pomocy metody `contour`. W celu jej narysowania należy wygenerować regularną siatkę punktów (metoda `meshgrid`), a następnie dla każdego węzła siatki obliczyć odpowiedź algorytmu k -nn. Przykładowa wizualizacja została zaprezentowana na Rysunku 1
4. Wczytaj dane `iris` oraz rozdziel je na część wejściową (X) i decyzje (Y), a następnie dokonaj ich klasyfikacji.
5. Zwizualizuj dane przy pomocy metody PCA rzutując dane na dwie pierwsze składowe główne. Umieść na wykresie granicę separacji. W celu wizualizacji granicy separacji należy:
 - (a) Wygenerować regularną siatkę punktów w przestrzeni 2D.
 - (b) Punkty opisujące siatkę należy przekonwertować do „oryginalnej” przestrzeni (4D) przy pomocy metody `pca.inverse_transform`.
 - (c) Rezultat punktu poprzedniego należy podać do funkcji `predict`, a uzyskany wynik wraz z regularną siatką (z pkt. a) narysować przy pomocy metody `contour`.

Przykładowa wizualizacja została zaprezentowana na Rysunku 2

6. Przy pomocy krosvalidacja `leave-one-out` przetestuj jak algorytm zachowuje się przy różnych wartościach parametru k . Wyniki wypisz na ekran w postaci tabeli.
Informacja. W krosvalidacja `leave-one-out` ze zbioru danych pobierana jest jedna próbką jako próbką testującą, a reszta danych traktowana jest jako dane uczące. Następnie próbką ta jest zwracana do zbioru i pobierana jest kolejna próbką, która jest traktowana jako próbką testującą. Procedura systematycznie pobiera każdy punkt jeden raz, a następnie wylicza średni błąd popełniany przez model.
7. Porównaj czas działania algorytmu w wersji podstawowej i wersji korzystającej z `kD-Drzew`.

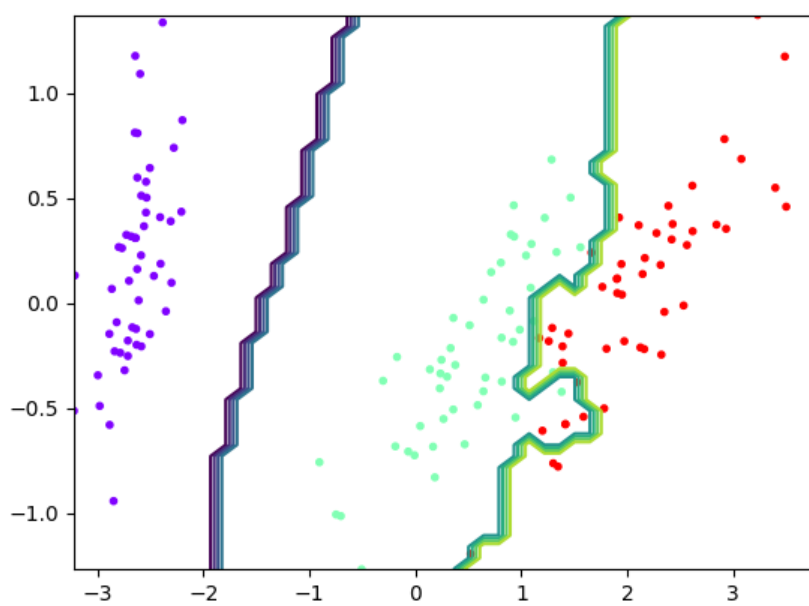
Rysunek 1: Przykładowa wizualizacja 2D.

random data

Rysunek 2: Przykładowa wizualizacja 3D.

iris

4 Regresja

1. Wygeneruj dane uczące (2D) przy pomocy metody `sklearn.datasets.make_regression`.
2. Dokonaj regresji przy pomocy metody k -nn.
3. Zwizualizuj dane oraz odpowiedź modelu (linia trendu). Wypisz na ekran błąd popełniany przez model.
4. Wczytaj dane `boston` (`sklearn.datasets.load_boston`).
5. Przy pomocy 10-krotnej krzyżowej walidacji przetestuj model dla różnych wartości parametru k . Wyniki wypisz na ekran w postaci tabeli. *Informacja.* W K -krotnej krzyżowej walidacji oryginalna próba jest dzielona na K podzbiorów. Następnie kolejno każdy z podzbiorów jest używany jako zbiór testowy, a pozostałe razem jako zbiór uczący. Całość powtarza się K -krotnie dla każdego podzbioru, a końcowe wyniki rezultatów uśrednia się.